

Znovuvtělení a Bible

Rolf Megow

O otázku, zda člověk žije na zemi jen jednou anebo vícekrát, se zajímá mnoho našich současníků, jejich zájem o představu znovuvtělení však nenalézá podporu ze strany církví. Myšlenka opakovaných pobytů duchovního jádra člověka na zemi se údajně nedá spojit s představami Nového zákona. Musíme o ní uvažovat jako o skutečnosti existující vedle Bible (stejně jako skutečnosti matematiky se nevyskytují v Bibli a přesto platí), anebo existuje toto spojení, aniž by je teologové dosud objevili? Rudolf Frieling (†1984), nejvyšší duchovní správce v Obci křesťanů, zakončil své spisovatelské dílo významným objevem právě v této oblasti (Christentum und Wiederverkörperung, Stuttgart 1974).

Podle starých představ téměř všech teologických systémů se lidský duch ocitá po smrti v neurčitěm stavu až do posledního soudu. Čeká dlouho v hlubokém bezvědomí nebo spí, možná prodělává něco jako mezidobí v očištění, a to bez sebemenší příležitosti k dalšímu rozvoji. Potom se probudí k věčné blaženosti. Zatímco dějiny pozemského života prudce pokračují, pro něj se vůbec nic neděje — výstižně to Rudolf Frieling charakterizoval termínem eschatologická mezera — nevyplněný prostor mezi smrtí a zmrtvýchvstáním v poslední den.

Na druhé straně Janovo Zjevení líčí skutky v duchovním světě úplně jinak. Střídavě se seznamujeme s vývojem jednak na zemi, jednak v nebesích, a to od doby Kristova vystoupení až do posledního dne pozemského života, přičemž nakonec říše nebeská se zemí se sjednocují v Novém Jeruzalému. Je to časový průběh, ve kterém je každý jev důsledkem toho předchozího. — A ve scénách nebeských se objevují i duše lidské!

V kapitole čtvrté zříme trůn Boha a před ním rozmanité nebeské bytosti zpívající „*píseň novou*“. Kristus v podobě čerstvě zabitého beránka přistoupí a přinese plody své smrti na kříži. Z oblasti pozemského bytí sem jenom pronikají „*modlitby svatých*“, které jsou viditelné v dýmu kadidla (5,8). Duše lidské samy se tam doposud nedokáží objevit.

V šesté kapitole však, po otevření pečeti páté, vidíme pod oltářem duše „*zmordovaných pro slovo Boží*“. Bílé roucho, ve kterém se mohou udržet i v duchovnu jako osobnosti, dostanou ještě zvenčí jako dárek, a volají: „*Až dosud, pane, nesoudíš, jak dlouho nemstíš krve naší?*“ Mají na mysli pomstu. Hněv jako něco nečistého se míchá do jejich počínání a k dokonalosti mají zjevně daleko. Proto jim také bylo řečeno, že mají odpočinout. Podniknout samy něco v nebi ještě nemohou.

V kapitole sedmé zříme velký nástup (ne malinkou skupinku svatých!) ze všech ras a národů — na svůj osud už nereptají a místo trapné otázky chválí Boha a Beránka. Samostatná činnost zesnulých v duchu začíná: slouží den i noc v chrámu Božím. Mají v ruce palmy jako symbol věčného života. Bílé roucho už přinesou sami, je lesklé, protože ho „*umyli a zbělili*“ v krvi Beránkově. Zřetelný pokrok!

Ve čtrnácté kapitole, po zásahu Michaelově, slyšíme zase píseň novou, tentokrát však z úst zemřelých. Je současně mohutná jako hrom a jemná jako zvuk harfy a je slyšet dokonce až na zemi. A v patnácté kapitole pozdvihujeme oči k těm, kdo tam zpívají: jsou teď před trůnem, kde jsme je hledali ve 4. kapitole marně! A píseň se vyjadřuje jasným lidským jazykem. Hlas z nebe zvěstuje: jsou blahoslavení, protože „*skutkové jejich jsou za nimi*“. To znamená, že překročili hranici mezi duševním světem, kde se duše čistí utrpením z hříchů minulého života, a světem duchovním, kde se sklízají plody.

V devatenácté kapitole pak spatříme duše zemřelých na bílých koních, alespoň pokud si nemyslíme, že pod názvem „*rytířství nebeské*“ se skrývá zase dav lidských duchů. Ty už dovedou bojovat společně s jezdcem na bílém koni, to jest s Kristem samotným. Poslední kapitoly Zjevení popisují sjednocení země a nebes a tím i přijetí lidstva ve výsostech, „*aby měli právo k dřevu života a aby branami vešli do města!*“

Tím jsme jenom lehce naznačili jednotlivé etapy vývoje v nebi. K vlastnímu bádání je příležitostí dost a dost, a o poměrech na zemi, kde stále roste žal a zármutek, jsme se zde nezmínili ani slovem.

Právě protože jsme si všimli stálého růstu zralosti zemřelých duší, můžeme se domnívat, že jde pokaždé o stejné duše. Kdybychom si mysleli, že sv. Jan popisuje vždy novou, jinou skupinu duší, předpokládali bychom, že každá duše má svou tvář a podstatu jednou provždy a že by byla z dalšího pokroku vyloučena. Z jakého důvodu se příští skupina povznesla k vyššímu stavu, to by zůstalo v nedohlednu navždy.

Můžeme si též myslet, že se duše po průchodu novým pozemským životem znovu a znovu objevují v duchovním světě. Zpočátku jsou ještě jenom takřka jako předměty činnosti Boha, postupně jsou však nadány vždy vyšším vědomím, větší vlastní silou, pokaždé samostatnější, a na nejvyšším stupni se stávají spolupracovníky Boha při vybudování Nového Jeruzaléma.

Tak se takzvaná „*eschatologická mezera*“ vyplňuje — a to nejenom lidskými domněnkami, ale tím, co nám nabízí sama Bible. Je to pravda: Ježíš sám svými slovy znovuvtělení ducha neučí (ale ani nevylučuje!). Teprve poslední stránky Bible nám tuto myšlenku přiblíží — a to jen tak lehce a tak nevtíravým způsobem, že zůstáváme v plné svobodě. Jak Kristus sám říká: „*Chce-li to přijmout...*“